

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

1. Textus noster sex continet genera hominum diuersæ conditionis, & quæ inter eos differentia & conuenientia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

CONCIO DVODECIMA.

- Grecæ.* 7. Εἶπε πόσοι μισθοῖοι τῆ πατρὸς μου ὠρεῖσθῆναι ἀγροῖ-
Vulgata. γὰρ ἢ λιμῶν ἀπόλλυμαι.
Syriaca. 7. Dixit: Quanti mercenarij in domo patris mei abun-
dant panibus, ego autem hic fame pereo.
7. Ait, quot nunc, sunt nunc mercenarij in domo Patris
mei qui abundant pane, ego vero hic fame pereo.

ARGUMENTVM.

- Dicemus* { 1. Textus noster continet sex genera homi-
hodie num diuersa conditionis, & quomodo
eos conuenientia, & differentia.
2. Qui homines moraliter significantur.

A V E.

I.

*Textus noster continet sex genera hominum diuer-
sa conditionis, & qua inter eos differen-
tia, & conuenientia.*

QVI recto iudicio hoc in negotio ver-
satur, videbit statim in Prodigii nostri
parabola sex hominum genera tangi,
diuersę plane conditionis. Primo enim
de Patre quodam agitur. Homo quidam
duos habuit filios. Deinde de duobus filiis.
habuit duos filios. Tertio de eius mercenariis, quanti
mercenarij in domo patris. Quarto de seruis, aut pater ad
seruos. Quinto de ciue Prodigii domino, adhasit vni
ciuium regionis illius & misit eum in villam suam ut
pasceret porcos. Sexto de meretricibus, postquam filius
tuus hic quid deuorauit substantiam suam cum meretri-
cibus venit, &c.

Videamus igitur quis pater dicatur, quis filius, quis
seruus, qui mercenarij, & sic de cæteris, ordinemque
hunc sequemur, tam propter narrationis contextum,
quam

quam ut singula singulis, quantum res ferent, componamus. Quantum ad patrem igitur: patres illos appellamus (ut notum) qui filios habent: sed ut diuersimode habentur filij, ita & varij sunt patres. Communiter patres appellantur qui filios procrearunt, vel in vel extra matrimonium, & illi proprie patres. Varro patrē à parte faciendi semine vult dictum. Sic & prima Trinitatis persona proprie Pater dicitur, quia ab æterno, ex sua substantia Secundam genuit, quem Filium appellamus. Sic & nos patres appellamus, qui nos genuerunt. Secundo pater etiam satis proprie dicitur, qui rem aliquam ex nihilo creauit, aut ex alio transformauit in melius. Sic Deus Pater noster dicitur, quod creauerit nos ex nihilo, vnde etiam apud Paganos perpetuum Deorum Epitheton est pater: *Pater proprie omnium Deorum est Epitheton* dicit Seruius. Inde & nos, à Christo instituti, dicimus: *Pater noster qui es in caelis*. Et Moses ratione creationis Deum dicit pro patre habendum, *nunquid non ipse est pater tuus qui creauit te?*

Varro lib.
4. de ling.
Latina.

Et nos librorum à nobis compositorum patres, ac illos partus nostros appellamus, *libri quasi liberi*: quia à nobis facti, & ficti; & libri nostri quasi fratres inter se dici possunt, tanquam ex eodem cerebro nati, ut Minerua ex Ioue. Videte cur homo omnium pene seculorum ingeniosissimus, ita de se ac libris suis loquatur.

(sc.)

Adspicies illic positos ex ordine fratres (libros meos

Quos studium cunctos enigilauit idem.

Deq; tribus moneo, si qua est tibi cura parentis,
mei Authoris tui.

Ne quemquam (quamuis ipse docebit) ames.

Ouid. lib. i. Trist. Eleg. i. ex altera parte.

Sic ego non meritos, mecum peritura, libellos,

Imposui rapidis viscera nostra rogis.

Idem i. Trist. Et,

Orba parente suo quicumq; volumina cernis.

Pater etiam dicitur, qui ex sacerdote Episcopus, ex
etiam Senator factus est.

Pater

Pater etiam (aut saltem pro patre habetur) cui legitima vxor filios tribuit, etsi reuera eos non genuit, iuxta regulam iuris *Pater est quem nuptia designant.* Si enim eos tantum dicamus patres quinos genuerunt, semper incerti erimus quem patrem appellare debeamus: nam iuxta Homerum, Nemo de patre certus est, ne ipse quidem Augustus Imperator.

Homer. Odyss. li. i.

Illo me genitum dixit pia mater, at ipse,

Nescio. Nam proprium certus scit nemo parentem

Manet etiam hodie vulgi iocus, quo dicitur, sapientem esse filium, qui patrem suum norit, ut Erasmus refert in explicatione adagij; matris ut capra dicitur. Imo & sapiens nonnunquam qui nouerit matrem, cum & inueniantur supposititij. Lex igitur præcipit, ut filius matris suæ maritum patrem appellet, cui scilicet à matre traditus: & hoc tam in patris quam in matris gratiam. Non enim pater habendus est facile impotens, aut vxoris adulterio consentiens; nec mater temere suspecta adulterij, aut suppositi partus. Pater etiam appellatur, qui filium alterius adoptauit, habetque pro suo & successore & hærede, &c. Sic Ioseph Domini nostri dictus est pater, ac B. Virgo confidenter eo nomine ipsum nominauit, Ego & pater tuus dolentes quarebamus te.

Pater etiam, qui etsi vitam non dedit, seruauit tamen vel consilio, vel armis, vel medicinis, vel lingua, vel calamo, vel morte sua. Sic Codrus Atheniensium, Camillus Romanorum, Christus Iesus Christianorum pater est. Pater etiam qui me patere ut filium gubernat, æquum bonorum partem tribuit, rãquam hereditatem filio. Sic olim Romulus patres appellauit Senatores, quibus nascentis Romæ curam mandauit, non tantum quia ætate prouecti, sed præcipue quia aduigilare & curare debebant Rempublicam, ut filios pater: vnde postea semper illis hoc nomen mansit, ut nimirum officij & clementiæ reminiscerentur.

Seneca lib. i. de Clementia.] *Videatur ubi latius explicatur*

applicat, cur Principem patrem patria appellemus.

Pater etiam est, qui nobis principia doctrinae tra-
hit, siue bonae siue malae. Sic S. Paulus auditores suos
pedagogos multos habere posse dicit, *nō multos patres;*
nam in Christo per Euangelium vos genui. Secundum hoc
nec nos, nec alij, iuste Patrū nomen habere possumus:
(dicō in partibus vbi Christianam religionem multo
ante nos videmus receptam) optime tamen eo gaude-
mus nomine, si Euangelium, vbi Christus auditus non
est, primi plantemus, aut vbi iam diu plane extinctum
est, resuscitemus. Ecce varij generis patres. Hic tamen
nostri Prodigi pater non singulis hisce nominibus
pater appellatur, sed solum quod genuisset, ac bene
instituisset filium, & quod eum paterne amaret, serua-
retque vitam, recipiens in gratiam, cum moreretur fa-
me. *Ego autem hic fame pereō.* Descendamus ad filios:
Filios appellamus proprie, qui patrem aliquem agno-
scent, ac essendi principium; horum totidem genera
inueniuntur, quot patrum. Nam, iuxta philosophos,
in modis dicitur vnum relocatorum, quot modis & alterū.

Herus seu *Dominus* est, qui seruos habet, & res pro-
prias, de quibus iuxta leges potest libere disponere.
Quilibet Rex & Dominus est in aedibus suis, dicebat
vullicus Regem tractans ignotum. Antiquitus nomen
hoc admodum fuit odiosum, quia summum signifi-
cat, cumque qui absolutam in alium habet potesta-
tem: vnde etiam quidam modestiores gentilium Im-
peratores nomine illo abstinuerunt.

*Seruus est, qui vi subactus, Domino obedit. Seruus
est Domini seruus.*

Seruus mancipium est, captus seruatusque in bello.
Mancipium, aut qui mancipio natus, aut ex seruo bel-
lo capto, aut qui nimia paupertate in seruitutem ven-
ditus, aut qui iuris via propter scelera triremibus mā-
cipatus, praefecto traditur pro tenui seruiturus victu,
ac veste: quales sunt qui modo damnantur ad trire-
mes, donec *manumittantur* ac restituantur libertati,
vel benignitate dominorum, vel iuris moderatione,
vel bello reasserti, ac à fortiore abducti, aut venditi,
& pra-

& præfenti pecunia recuperati, aut permutatione captiuorum dimissi, vel aliter, homines adeo miseri, vt non secus ac bestias laboribus & oneribus Domini eos grauent, habentes in ipsos *ius vite & necis*: occidendi ad arbitrium, vendendi, donandi, elocandi, mutuandi, prout videbatur: numellis, stigmatibus vendendi, trahendi ad furcam, vnde & *furciferi*, imo & agendi in crucem, si essent commeriti. Miserrimi homines. Tales multi ex Christianis fratribus nostris hodie inter Turcas, ac (iuxta prognosticationem meam, quam feci, fundatam super influentias nostrarum discordiarum, & cruentissima Christianorum bella) ex posteris nostris etiam fient breui plures. Interim etiam nos incurij, nec pedem pene mouemus, vt illuc transferamus bella, tam vt ipsi recuperentur, quam vt Christianismi, quod superest modicum, secute ac in tuto agat. Ah nos crudeles, in fratres nostros! Ah, quod modo præfens non sum vbi omnium horum malorum auctores agunt, vbi aliquando detonare spero, quæ

Vide nostrum multo tempore concepi! O quod animum meum non habeant, meosque hac de re conceptus, qui me alioquin prudentia & eruditione aliis in rebus superant, ac in locis tali orationi accommodis concionantur, vt libere debuccinēt, quod rei necessitas exigat, si charitatem sanam saluamque velimus in Deum, in Ecclesiam, in fratres nostros Christianos, in nos ipsos, in Rempubicam, in vitam, in bona, & libertatem nostram. *Mementote, mementote vincitorum, tanquam simul vincētis.* Sed transeamus: non enim hic proprius planctui meo est locus. Serui autem ac mancipia hæc, vt plurimum male audiebant, à fraudibus, à perfidia in heros, quod filios fere magis quam parentes amarent, duri ad imperia, seruietes ad oculum, & nihil prope agentes boni, nisi perpetuo incurfarentur fustibus: non magis quam a fini cessante flagro. Vnde & dicta: *seruilia ingenia, timor seruilis.*

Mercenarij, operarij sunt qui non tam artes suas quam laborem locant, pretio ac mercede seruiunt, tantum obligati, quantum soluitur: ex diametro iis

oppo-

oppositi, quos Latini *volones* aut *voluntarios* appellan-
 unt. Qui quicquid agunt, gratis agunt, sine præmij
 spe. Sic & mercenarij dicuntur pastores, quorum oves
 non sunt propriae, sed pretio eas pascunt, & custodiunt:
 sic etiam mercenarij sunt stipendiarij milites, qui non
 diutius arma gestant, quam stipendia soluuntur. Ni-
 hil æris, nihil seruitij, aiunt communiter: ac de talibus
 loquitur hic noster Prodigus, *Quanti mercenarij in do-
 mo patris mei abundant panibus.* Veniamus tandem ad
 extimam, & miserrimam omnium sub Sole condi-
 tionem; utpote infamem, flagitiosam, idque volunta-
 ric. Non enim ex communi seruorum genere sunt, in-
 ter quos nonnunquam bonos inuenias Reges, bonos
 Philosophos, ut Platonem, Diogenem, Epictetum:
 meretrices dico. Videamus aliquantisper quale ho-
 minum genus Prodigus frater designarit, dicens fra-
 trem suum omnia decoxisse cum *meretricibus*. Dicere
 voluit puellas, aut prostituti pudoris fœminas, quæ I-
 talico nomine Cortisanæ dicuntur, non honestiores
 ac istæ (si tamen vlla honestas in vilo scorto) quæ non
 nisi vni & alteri secreto sui copiam faciunt, non lucri
 spe, sed incontinentia (inter quas numerari potuit
 Magdalena) sed istæ quæ ut canes promiscue omnes
 admittunt, & corpore quæstum faciunt, non tam ama-
 fiorum amore, quam auaritia & lucri cupiditate, quæ
 publice & sine verecundia adeo improbam sequi au-
 dent militiam. Nam *meretrix à merendo dicta, quod
 mercede suam exerceat militiam.* Quo respexit ille, qui
 meretricem parata pecunia ait ad omnia esse para-
 tam:

Stat meretrix certo cuius mercabilis ære,

Et miseras, iusso corpore, querit opes.

Plaut. prou.

Græca fide.

Quamprimum autem nummi, stipendia subtra-
 huntur; statim ut milites seditionem mouent, & recu-
 sant seruitium. *Græca mercantur fide si presente pecunia.*
 Nonnullæ enim corpus exponunt compulsæ inuin-
 cibili pene paupertate, (quas excuso de tanto non de to-
 to) nonnullæ paupertate voluntaria, ac facile supera-
 bili, nisi ipsæ vestium ac ciborum luxuria perderent

O omnia.

Plaut. in
Truc.

omnia. *Meretricem ego item esse reor mare ut est, quod res denorat; nec unquam abundat.* Nonnulla ut civitas congerant sicut Flora illa, quæ Romanos instituit hæredes. Hæc scorta illa fuerunt meritoria, quæ Prodigum nostrum depauperarunt. Videte omnes hos diversos status, quorum in contextu dixi mentionem. Qui quamvis inter se, ut audistis, plurimum differant; sibi mutuo tamen correspondet. Sicut Herus ac Dominus, convenit aliquo modo cum patre, nimirum in imperio. Pater filiis imperat, Dominus subditis & servis: sed pater cum suavitate, Dominus cum rigore: ibi amor est, hic timor. Filii, servi, mercenarii, meretrices etiam aliquo modo conveniunt: nam omnes in obedientia vivunt, filii enim amore obediunt, servi terrore, ac metu poenæ, mercenarii argento, meretrices voluptate, aut pretio. Et scorta mercenariorum nomen tam habere possunt quam meretricum: nam & illi, & hæc, nihil nisi mercede faciunt. Sic omnes hi status ad duos reduci possunt, Patris scilicet & Domini, ad imperantem; status filiorum, servorum, mercenariorum, meretricum, ad famulantem. Primis duobus mandare competit, reliquis obsequi. Sed nihil iam ultra de imperantibus dicemus (heri enim satis copiose de istis locuti sumus, ut & alias, & forte postea habebimus occasionem loquendi de patre.) Quantum ad meretrices, quæ sunt in ordine servientium, illas ad propriam ablegabimus regionem, ad finem nostri textus, tanquam ad angulum civitatis, ibi, *dissipavit substantiam suam cum meretricibus*, & hac hora nihil nisi de filiis, mercenariis, & servis, quid significant explicabimus, ac speciatim ostendemus, quibus ille Prodigii planctus conveniat: *Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus*, si tamen tempus vel hoc permiserit.

II.

Qui homines ibi moraliter significantur.

Cum textus totus parabolicus & allegoricus sit, æquum est parabola inuolucra, cum rem foris satis